

NICOPOLE

Tic era nerăbdător și emoționat. Mădălina urma să sosească din clipă în clipă și el trecu pentru a zecea oară în revistă tot ce voia să-i arate, colecțiile lui istorice, prietenii cu care voia să-i facă cunoștință. Mai ales de prietenii lui era foarte mândru, sau mai bine spus, de clubul pe care îl înființase împreună cu prietenii lui. Ideea clubului i-a venit când a citit despre Ordinul Dragonului înființat de împăratul Sigismund de Luxemburg în 1408. Sigur, *Societas Draconistrarum* cum se numea ordinul în limba latină, a fost un ordin militar cu scopul de a apăra creștinătatea de pericolul otoman. Clubul lui Tic și al prietenilor lui avea scopuri mai modeste. Dar nu mai puțin nobile ca societatea lui Sigismund! Clubul lui Tic voia să salveze Istoria de Uitare. E adevărat că Bogdan, cel mai tânăr membru al clubului se oțărise la Tic:

-Ce e cu prostia asta? Cum să salvezi istoria? Da' ce, istoria poate să moară? Te pomenești că mâine, poimâine o să ne ceri să-i facem și slujbă de înmormântare!

Bogdan avea totuși dreptate. Cum să moară Istoria?! Dacă se gândea bine, Tic trebuia să admită că istoria îi va pasiona întotdeauna pe copii. Poate nu pe toți, dar oricum, pe majoritatea. Și chiar dacă nu pe majoritatea, atunci sigur pe jumătate dintre ei.

Un sfert să fie, și tot e de ajuns. Acuma sigur că un pericol tot exista. Poți să fii pasionat de ceva și să nu știi. Lui în tot cazul așa i s-a întâmplat. Până să-și petreacă o vacanță întreagă cu verișoara Mădălina, chiar n-a știu cât de mult îi place să fie împărat roman. Sau voievod român. Sau șef de club istoric.

Tic își amintea cu mare plăcere că numai pentru a stabili numele clubului au avut nevoie de trei întâlniri și de toate manualele de istorie până la clasa a XII-a! Câte propuneri nu au fost făcute? "Clubul Istoric Ștefan cel Mare și Sfânt", "Cavalerii Posadei", "Tinerii carpatini", "Apărătorii Istoriei Neamului", "Societatea Mihai Vitezul" și câte și mai câte propuneri pe care Tic nici nu și le mai amintea prea bine. Era timpul să se mai uite odată în jurnalul ședințelor să revadă propunerile. Abia aștepta să o impresioneze pe Mădălina cu jurnalul ăsta. Era așa de prețios că Tic îi schimba ascunzătoarea o dată la două zile, ceea ce îi făcea mari greutăți pentru că de regulă își amintea cu exactitate penultima ascunzătoare, dar niciodată ultima. Dar înapoi la denumirea clubului. Era nespuse de mândru

că propunerea făcută de el fusese acceptată de membrii clubului: "Cavalerii valahi. Club de Istorie Medievală". E drept că tot Bogdan a comentat că există și istorie antică și modernă care sunt la fel de pasionante, dacă nu chiar mai ceva decât istoria medievală. Dar, a răspuns Tic, denumirea unui club poate fi schimbată dacă membrii se ocupă de altă perioadă istorică decât cea medievală, ba poate avea chiar și un al doilea sau al treilea nume. Aici Tic a fost aprobat în unanimitate. Iar în al doilea rând, cum să fie un club care se numește "Cavalerii

valahi” un club de istorie modernă? Orice puști știe că în istoria modernă a supraviețuit un singur cavaler pe nume Don Quijote despre care a scris un romancier spaniol pe nume Cervantes.

Ei bine, următoarea adunare a Cavalerilor valahi urma să aibă loc chiar în seara în care ajungea Mădălina și se înțelege că ea era invitatul de onoare. Orice club respectabil are invitați de onoare, iar Tic avea planuri mari. Pe lângă Mădălina mai așteptau pe lista invitaților întâlnirilor viitoare profesorul Alexandru și paznicul muzeului de istorie din oraș. E drept că Tic îl invitase inițial pe directorul muzeului, dar acesta i-a răspuns prin paznicul de la intrare că primea atât de multe invitații încât nu putea răspunde chiar la toate. Paznicul însă fusese foarte bucuros de invitație și a promis membrilor clubului să le aducă și câteva pliante despre muzeu. Tic reușise chiar să-i smulgă promisiunea că acesta îi va informa despre evenimentele organizate în muzeu chiar înainte ca acestea să fie făcute publice.

Dar altceva îi încălzea inima lui Tic. Prima acțiune a Cavalerilor valahi era, nici mai mult nici mai puțin decât reconstituirea bătăliei de la Nicopole! Sigur, din punct de vedere strategic și istoric Nicopole a fost o înfrângere grozavă, poate cea mai grozavă înfrângere din istorie adăuga Tic de fiecare dată. Dar aici venea și marele merit al clubului: reconstituirea venea să îndrepte o mare nedreptate. Căci bătălia de la Nicopole se va desfășura de data aceasta altfel decât în istoria adevărată. Mircea și Sigismund nu vor ceda pretențiilor ducelui burgund și-l vor ataca pe sultan după sfaturile și tactica militară a lui Mircea. Doar el le ținuse piept ienicerilor sultanului Baiazid la Rovine în 1394.

Planuri mărețe luau contur sub fruntea lui Tic. El va fi desigur Mircea cel Bătrân. În calitate de șef avea dreptul să aleagă primul. Și cu toate că era un mare admirator al împăratului Sigismund îi era clar că el nu poate fi decât Mircea. Sigismund va fi Vlad sau Bogdan. Nu, nu, lui Bogdan i se potrivea mai bine Jean de Nevers, duce de Burgundia. O umbră de satisfacție trecu pe fața lui Tic. Era supărat pe Bogdan că obișnuia să comenteze mereu deciziile lui și se bucura acum că Baiazid urma să-l ia prizonier pe Bodgan - alias duce de Burgundia. Dar își aminti că membrii clubului nu intenționau să respecte întocmai istoria și nu era deocamdată clar ce se va întâmpla cu Jean de Nevers.

-Tic, Tiic, mă auzi? Am intrat în cameră de zece minute gândindu-mă că ai să sari în sus de bucurie, iar tu te uiți la mine de parcă ai văzut o fantomă. Mădălina se postă în picioare în fața vărului ei.

Abia atunci reveni și Tic de pe câmpul de luptă.

-Mădălina, chiar mă bucur că ai venit, of, te aștept de dimineață.

-Cum mă aștepți de dimineață dacă nici nu mă vezi?! Bine, te iert pentru că și eu sunt foarte bucuroasă să te văd. Abia aștept să merg la clubul de care mi-ai scris. Hai, scoate jurnalul, de când aștept să mă uit pe el.

-Sigur, uite, acum ți-l dau, dar oare unde l-am pus? Unde l-am ascuns? Aaa, în dulapul de haine pe ultimul raft... Hm..., aici nu e. Așa e, în dulap l-am pus după prima întâlnire a clubului. Gata, mi-am adus aminte, sub coșul de rufe. Hmm..., nici aici nu e...

Vorbind singur Tic se învârtea prin cameră, deschidea dulapuri, ridica ba coșul de rufe, ba cutiile lui cu reviste, se trântea la podea ca să se uite sub pat, sub raftul de cărți... Mădălina văzuze de cum intrase în cameră un caiet gros pitit după un teac de cărți și e de la sine înțeles că acesta era jurnalul pe care îl căuta Tic. Așa că în timp ce Tic căuta îngrijorat jurnalul, Mădălina, așezată turcește pe pat, se cufundă în lectura acestuia.

-Tic, e grozav, chiar că e grozav. Când ne întâlnim cu membrii clubului? Pot să iau și eu parte la prima noastră acțiune? Aș putea fi Mircea, ce zici, pot?

Tic se ridică zăpăcit de jos, se uită la Mădălina și aproape că îi veni să-i dea cu jurnalul în cap. Ce putea să-i treacă prin minte?! Mircea era el. Și apoi cum să fie Mircea o fată? Pe Mădălina o bătuse soarele prea tare și făcuse insolație, altă explicație nu era.

-Cum să fii tu Mircea?! găsi Tic puterea să o certe. Mircea cel Bătrân sunt eu. Și Sigismung, și Jean de Nevers, și Ștefan Lazarovici al sârbilor, ca să nu mai spun de Baiazid sau Timur Lenk vor fi interpretați de membrii clubului. (E adevărat că Timur Lenk n-a fost la Nicopole și l-a luat prizonier pe Baiazid abia în 1402, adică 6 ani mai târziu, dar el îl adăugase pe regele mongolilor ca să fie sigur că nu-i vine Mădălinei cine știe ce idee năstrușnică).

-Uf, eram sigură că n-ai să mă lași. Ok, am înțeles, Mircea și Sigismund și Lazarovici și Jean de Nevers sunt luați de membrii clubului. Atunci eu ce rol primesc? Sper că nu ți-a trecut prin minte că eu nu voi participa.

-Tu vei fi... vei fi..., Tic căută la rezezeală un rol pentru Mădălina. Tu vei fi poporul! Exact, adaugă el mulțumit de soluție, tu vei fi poporul.

Mădălina îl privea încruntată.

-Adică cum poporul? Și la o adică ce popor? Valah, sârb? Am voie să intru și eu în luptă? Și cine conduce poporul? Ca să știu și eu de care parte lupt și cine sunt dușmanii.

Ca să scape de atâtea întrebări Tic îi promise Mădălinei că vor discuta la club toate detaliile. Se mai învârti o ultimă dată prin cameră căutând o carte foarte importantă - "Mari bătălii din istoria lumii" - pe care, evident, o pusese de mult în rucsacul de cărți care-l însoțea la întâlnirile clubului și ieșiră amândoi grăbiți din casă.

Clădirea clubului nu era una spectaculoasă. Mai bine spus era chiar modestă, dar plină de avantaje după cum susținea Tic. Vlad, unul din membrii fondatori ai clubului locuia cu părinții într-un cartier de case al micului oraș și obținuse permisiunea să-și primească prietenii în magazia din lemn din fundul curții. Magazia, deși plină cu de toate – în special unelte de grădinărit și conserve pentru iarnă, oferea încă destul loc pentru întâlnirile secrete ale

clubului. Mama lui Vlad protestase la început ca "neastâmpărații prieteni" ai lui Vlad să-și facă de lucru prin magazie, pentru că fac "dezordine". Dar pentru că tatăl lui Vlad se aliase cu cei doi copii ai familiei – Vlad mai avea un frate, tot membru fondator al clubului – decizia fusese luată. Astfel, raftul de conserve din spate fusese mutat cu doi metri mai în față, iar spațiul dintre raft și perete fusese declarat oficial sediu al clubului. Avantajele erau evidente: în primul rând "clubul" era protejat de eventualii curioși de raftul de conserve. Dar asta nu era nimic pe lângă celălalt avantaj imens al magaziei. Raftul de conserve era plin de borcane cu dulceață de mure, zmeră, căpșuni, compoturi de vișine, gutui, prune, astfel încât ședințele clubului aduceau cu sine pe lângă satisfacții istorice și satisfacții culinare. În aceste condiții este ușor de înțeles de ce echipamentul obligatoriu al membrilor includea printre altele și o linguriță. Mai mult decât atât, Tic avusese geniala idee să denumească ședințele clubului după delicatessa consumată, astfel că membrii se întruneau pentru seara de zmeură, seara de vișine și așa mai departe. Să-mi spună mie cineva dacă nu era asta o idee grozavă: cine s-ar fi gândit că în seara de mure membrii clubului puneau la cale lucruri atât de importante cum ar fi bătălia de la Nicopole?!

Tic și Mădălina ajunseră la club cu un sfert de oră mai devreme. Vlad însă îi aștepta deja nerăbdător.

-Salut, Vlad, uite, ea este Mădălina, verișoara mea.

-Bună Mădălina, mă bucur să te cunosc. Tic ne-a povestit foarte mult despre tine. E adevărat că voi ați găsit o piesă din tezaurul de la Pietroasa? Ah, de ce n-am fost și eu cu voi?

La auzul spuselor lui Vlad Tic se înroși până în vârful urechilor și dacă ar fi avut ceva pe cap, probabil s-ar fi înroșit până în vârful căciulii. Mădălina se uită contrariată la Tic, dar înțelese imediat și răspunse:

-O, da, dacă ai ști cât de greu a fost!

Fără alte cuvinte cei trei intrară în club. De cum intră Mădălina își pierdu cuvintele de uimire. De pe pereți se uitau sever la ea Decebal, Mihai Viteazul, Ștefan cel Mare, Mircea cel Bătrân, Alexandru cel Bun, Traian, un portret necunoscut sub care era trecut "Bogdan descălecătorul", Neagoe Basarab, Constantin Brâncoveanu cu fii lui, Avram Iancu, Horia, Cloșca și Crișan – deși calitatea fotografiei era cam proastă, apoi o hartă mare, desenată care părea a fi Dacia lui Burebista, o listă de reguli, articole din ziare, lista membrilor, invitații la club și multe altele pe care Mădălina nu le identifică la prima vedere. Chiar atunci ușa se deschise și intră Bogdan.

-Nu-mi spuneți, nu-mi spuneți, lăsați-mă să ghicesc cine a intrat, se rugă Mădălina. Se apropie de lista membrilor afișată chiar lângă intrare și citi:

Voievodul Tic

Stabilește și conduce acțiunile clubului, mediază conflicte între membri și i se cere părerea cu privire la orice aspect științific.

Logofătul Vlad

Scrive jurnalul și verifică toate documentele realizate în cadrul clubului.

Vistiernicul Matei

Are grijă de casieria clubului. Banii provin din taxele de club. (Aici trebuie spus că membrii clubului rar aveau bani să plătească taxa, dar asta nu-i deranja prea tare căci și cheltuielile clubului erau aproape inexistente).

Spătarul Alex

Răspunde de tactica militară. Propunerile spătarului Alex se discută între toți membrii clubului și se aplică doar dacă există consens.

Stolnicul Bogdan

Are dreptul să aleagă borcanul de dulceață și / sau compot la fiecare întâlnire a clubului. (Aceasta era una din cele mai importante atribuții, pentru că în funcție de aceasta erau stabilite numele întâlnirilor).

Întorcându-se spre Bogdan Mădălina îi spuse zâmbind:

-Tu trebuie să fii Bogdan, stolnicul Bogdan voiam să spun. Eu sunt Mădălina, verișoara lui Tic.

-De unde ai știut cine sunt? întrebă Bogdan plin de uimire.

-Am eu un secret, îi răspunse Mădălina zâmbind mulțumită, dar nu mai apucă să adauge ceva că ușa clubului se deschise din nou.

Trei perechi de ochi se ațintiră asupra Mădălinei așteptând să ghicească cine a intrat.

-Tu trebuie să fii spătarul Alex! spuse Mădălina sigură pe ea.

-Se pare că secretul tău nu prea funcționează, remarcă ironic Bogdan. A intrat vistiernicul Matei, fratele logofătului Vlad. Spătarul Alex a spus că întârzie un sfert de oră că trebuie să facă cumpărăturile pentru bunica lui. Dar pentru asta ne aduce două borcane cu dulceață de nuci, de-ai-a grozavă de care numai bunică-sa știe să facă.

Nu apucă însă să termine de vorbit că ușa se deschise din nou și spătarul Alex intră găfâind. Puse fără nici un cuvânt cele două borcane de dulceață pe masă și se trânti pe primul scaun care îi ieși în cale:

-Dacă-ți ști cât am fugit! Am ajuns la timp, nu-i așa? Dădu cu ochii de Mădălina și se ridică speriat în picioare.

-Bună, eu sunt Alex, tu trebuie să fii Mădălina, Tic vorbește numai despre tine.

Aici interveni Tic:

-Așadar ne-am adunat cu toții, e timpul deci să începem. Declar deschisă seara de nuci. Logofete Vlad consemnează te rog în jurnal că ne-am adunat cu toții și dă citire punctelor de pe ordinea de zi.

-Măria ta, astăzi avem de hotărât rolurile fiecăruia în reconstituirea cruciadei de la Nicopole, de hotărât tactica de luptă și de ales ziua bătăliei.

Tic aduse o hartă mare, desenată chiar în după-amiaza aceea, pe care era trecut cu litere colorate drept titlu "Nicopole". Ceva mai jos o bandă albastră cu multe cotituri și trei ramificații la un capăt primise numele de "Dunăre". La sud de Dunăre cartograful amator desenase câteva dealuri și o câmpie întinsă – locul confruntării de la Nicopole.

-Așadar, de o parte avem cele trei mari armate ale cruciaților: Jean de Nevers, duce de Burgundia în fruntea unei armate de cavalerie compusă din francezi, englezi, burgunzi, germani. Vine la rând armata lui Sigismund formată din unguri și români din Transilvania, și nu în ultimul rând armata lui Mircea, vitejii care s-au mai întâlnit cu Baiazid și la Rovine.

În timp ce vorbea Tic desena pe hartă corturi, cavaleri în armuri, ostași în formație de luptă.

-De cealaltă parte e Baiazid în fruntea unei uriașe armate de ieniceri. Alături de turcii lui Baiazid mai luptă și armata sârbească a lui Ștefan Lazarevici. Bieții sârbi, de când i-a bătut Baiazid la Câmpia Mierlei în 1389 sunt nevoiți să meargă în luptă alături de turci împotriva fraților lor creștini.

Tic desenă o nouă armată, pedestrimă multă, având cu toții pe cap turbane uriașe ca să fie ușor de recunoscut pe hartă.

-După cum știm, continuă Tic, ducele de Burgundia a atacat primul, ceea ce a fost o greșeală fatală. Cavalerii în armură, greoi nu s-au putut mișca atât de ușor ca ienicerii turci. Încă turcii au mai pus și țărugi în pământ care să împiedice înaintarea cailor.

-Și doar Mircea și Sigismund i-au spus clar nesuferitului ăsta de cavaler că face o greșeală. Da' el nu și nu, că e o umilință pentru el să meargă în urma valahilor lui Mircea. Da' prizonier al lui Baiazid nu e o umilință? sări Bogdan îmbufnat.

-Uf, ce îngâmfați, adăugă și Matei cu năduf.

Pentru câteva minute nimeni nu mai spuse nimic.

-Gata, de-acum episodul acesta se va desfășura altfel. Cred că suntem cu toții de-acord că eu în calitate de voievod nu pot fi decât Mircea. Sigismund propun să fie Vlad, mi se pare cel mai potrivit. În fruntea cruciaților îl propun pe Bogdan.

-De ce tocmai eu? sări Bogdan. Nu vreau să fiu îngâmfatul ăla burgund. Mi se pare nedrept!

-Dar nu e deloc nedrept, încercă Tic să-l convingă. Cineva trebuie să fie și Jean de Nevers. Și apoi nu e chiar așa de rău. În primul rând e în fruntea unei armate numeroase. Apoi e foarte bogat. Uite ce am găsit eu despre felul în care a plecat Jean de Nevers în cruciadă: însoțit de 100 de servitori, fiecare ducând câte un cal de serviciu, douăsprezece șei de aur ornamentate cu pietre, pânze de învelit caii brodate cu aur. Valeții ducelui aveau și ei costume brodate cu aur. Dacă valeții lui arătau așa, cum trebuie să fi arătat ducele însuși?

-Să fie îmbrăcat în aur și argint din cap până-n picioare și tot nu vreau. Orice numai Jean de Nevers nu vreau. Accept să fiu Baiazid sau Ștefan Lazarovici, da' duce de Burgundia în nici un caz.

Cum nici ceilalți membri nu prea voiau să joace rolul ăsta, începură și ei să-i țină partea lui Tic. Vistirnicul Matei continuă:

-Gândește-te că deși a fost luat prizonier, ducele nu a fost ucis pentru că turcii voiam să-l răscumpere cu o sumă imensă de bani, ceea ce de altfel s-a și întâmplat.

-Nu vreau și pace. Nu și nu. Să nu vă treacă prin minte să mai insistați.

Tic își făcu repede socotelile și spune:

-Dacă accepti îți dau voie să completezi o zi în jurnalul clubului.

Asta era o cinste foarte mare pentru că în jurnal aveau voie să scrie doar Tic și Vlad.

-Am voie să iau jurnalul și acasă o zi? întrebă Bogdan nesigur.

Lui Tic cererea i se părea inacceptabilă, jurnalul era mult prea prețios. Dacă Bogdan îl rătăcea pe undeva? Nu, asta nu putea accepta.

-Nu, asta nu se poate, dar ai voie să fii logofăt o săptămână întreagă. Aici Vlad sări în sus:

-Cum să fie logofăt o săptămână?! Logofăt sunt eu și nu sunt de acord. Să fie spătar și să hotărască el tactica luptei în locul lui Alex.

-Cum să fie el spătar și să stabilească tactica, se apără Alex. Dacă Jean de Nevers stabilește cum se desfășoară lupta de la Nicopole ajungem de unde am plecat și adio victorie. Sub nici o formă nu poate fi asta!

-Ba chiar se poate, uite numai așa accept: dacă stabilesc eu tactica, ha, ce o să mai râd de voi, spuse Bogdan mulțumit.

-Totuși, poate că e chiar mai bine așa, să stabilizească Bogdan tactica de luptă, e mai autentic, trecu Matei de partea lui Bogdan.

De aici începu o luptă de argumente și țipete, Vlad se certa cu Matei, Bogdan cu Tic și Alex în același timp, apoi se certară Alex cu Matei și Vlad cu Bogdan, Tic se trânti pe un scaun încrunțat, se ridică din nou, încercă să vorbească mai tare decât toți, Bogdan declara că el nu mai luptă deloc, iar peste toată hărmălaia se auzi glasul subțire al Mădălinei:

-Ați uitat poporul...

Dacă le-ai fi arătat pe Sigismund sau pe Mircea în persoană chipurile certăreților nu ar fi fost mai uluite. Liniștea mormântală care se așternu fu spartă de vocea lui Tic:

-Care popor?

-Cum care popor? Tic, nu mi-ai spus tu că am voie să fiu eu poporul? Atâta doar că după cum văd eu, voi ați pierdut bătălia înainte de a o începe. Sunteți mai răi decât toți cruciații la un loc. Cum o dai, cum o întorci, Nicopole e o catastrofă și gata. Nici astăzi, după 600 de ani, comandații armatelor de la Nicopole nu par să cadă la o înțelegere. N-ar fi mai bine să acceptăm asta și să lăsăm bătălia în pace?

Mădălina nu apucă să termine ce avea de spus că de undeva de printr-un colț una din puținele perne ale clubului ateriză în capul lui Bogdan. Parcă ar fi fost un semnal. Neavând la rândul lui o pernă la îndemână, Bogdan puse mâna pe prima haină de ploaie din cuier și o aruncă asupra lui Tic. Tic apucă fața de masă, o strânse ghemotoc și o aruncă în Matei. Urmă o invălmășală aprigă și tăcută de haine, perne, căciuli, logofeți, vistiernici și alți dregători, invălmășeală care semăna suspect de bine cu o confruntare între armate medievale.

Retrasă într-n colț, Mădălina murmură mai mult pentru sine:

-Știam eu că ar fi fost mai bine să ne luptăm la Posada... Și începu să începu să recite încetișor:

Căci iată, colo la strâmtoare,
S-aude-un corn de vânătoare
Și multe-apoi, chiuituri
Răsunătoare.
Se umple codru-ntreg de guri
Și ies românii din păduri.

Peste magazia din lemn se lăsau încet primele semne
ale înserării. Cavalerii valahi, întorși acum de pe
câmpul de luptă se așezară frățește în jurul unui borcan
de dulceață de nuci care se goli încet în sunet de
lingurițe...

